

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

29. hullám

Adományozási szokások

2015. december 22.

Készítette: Bokros Hajnalka

bokros.hajnalka@echomail.hu

www.echoinn.hu

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Szociológiai Kutatóintézet társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szó, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti vagy várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgyis mint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakbizottságaival.

Az első Alba Radar adatfelvételt 2010. júniusában került sor, azóta igyekszünk havonta vagy kéthavonta újra lebonyolítani a kutatást. A 29. hullámra 2015. december 15. és 21. között került sor, az ERC Adatfelvételi Központ 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében ebben a hónapban is. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korrigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

A mostani Alba Radar kutatás a lakosság jövőre vonatkozó elvárásairól és az adományozási szokásokról szól.

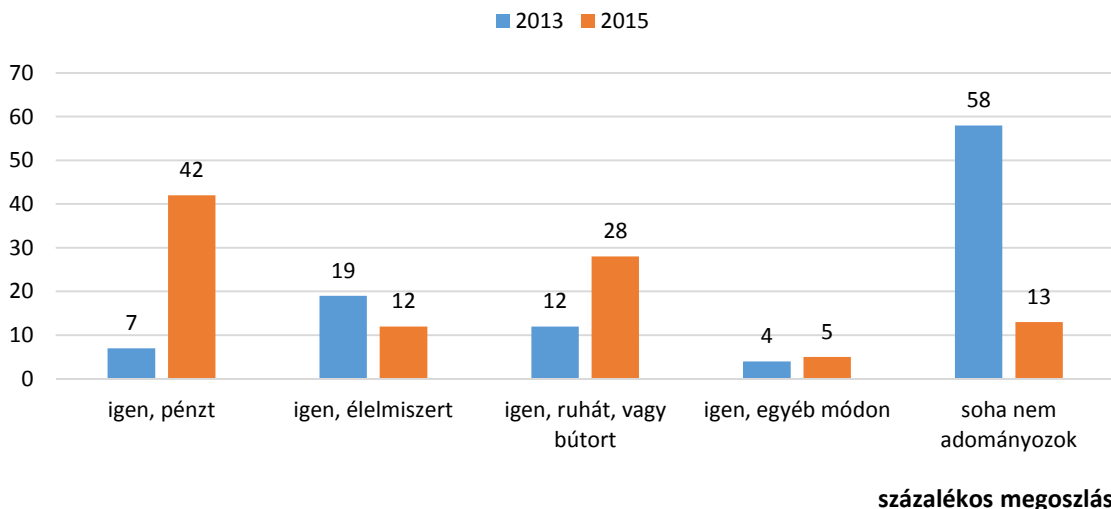
A korábbi kutatási eredmények és vizsgált témák elérhetők a www.echosurvey.hu honlapon.

Adományozás

A székesfehérvári felnőtt lakosság adományozási attitűdjét felmérve, megállapítható, hogy azok közül a válaszadók közül, akik szoktak adakozni a rászoruló családoknak – legtöbbször – 42 százalékuk általában pénzt, 12 százalékuk élelmiszert, 28 százalékuk pedig ruhát, vagy bútort adományoz. Mindössze 13 százalék azoknak a válaszadóknak az aránya, akik soha nem adományoznak.

Korábban 2013-ban is vizsgáltuk a fehérvári lakosok adományozási szokásait. Összehasonlítva a mostani adatokkal azt lehet látni, hogy növekedett az adományozási hajlandóság, és az adományozás módja is változott. Míg 2013-ban, akik adományoztak, elsősorban élelmiszert adományoztak, 2015-ben leginkább a pénzügyi adományozás a jellemző. A soha nem adományozók aránya jelentősen csökkent, 53 százalékról 13 százalékra.

Ön szokott adományozni rászoruló családoknak? Ha igen, elsősorban mit?

Mindezt részletesen megvizsgálva társadalmi alcsoportok szerint, megállapítható, hogy a nők nagyobb mértékben szoktak élelmiszereket adományozni, míg a férfiak körében magasabb azok aránya, akik soha nem adományoznak. Pénzt és ruhát, vagy bútort közel azonos arányban szokott adományozni mindkét nem.

Korcsoporthoz képest a 45 éves, vagy annál idősebb korosztály szokott inkább pénzt adományozni. Élelmiszert főleg a középkorosztály ad jótékonykodás céljából, a fiatal 18-44 éves korosztályra pedig főként a ruhák, bútorok adományozása jellemző. Utóbbiak esetében 17 százalék azok aránya, kik soha nem szoktak adományozni. Iskolai végzettség alapján pénzt főleg a diplomával

rendelkezők adnak, élelmiszert inkább az érettségizettek, még ruhát vagy bútort főleg az érettségivel nem rendelkezők. Utóbbiak 10 százalékára nem jellemző az adakozás, az érettségizettek esetében 23, míg a diplomások esetében ugyanez az arány 2 százalék.

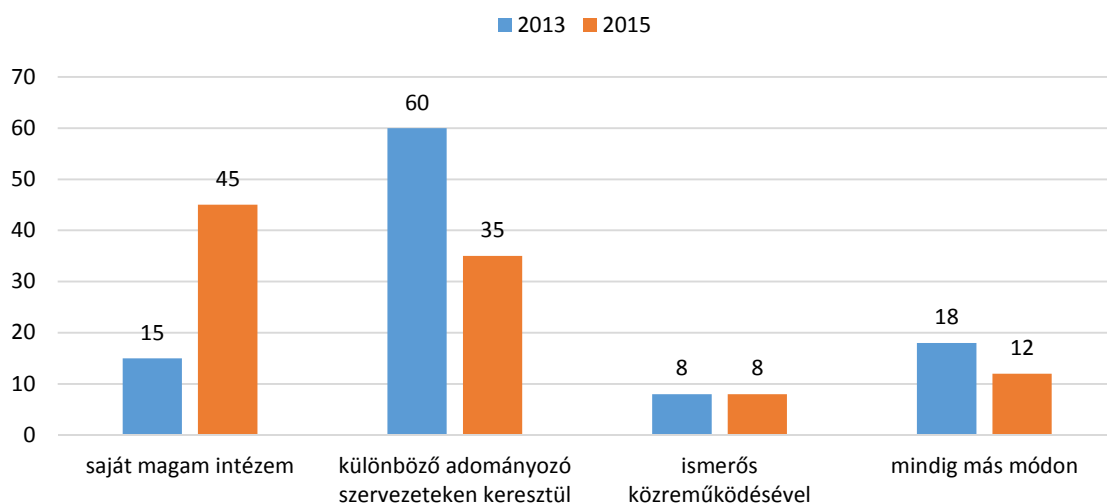
Ön szokott adományozni rászoruló családok részére? Ha igen, elsősorban mit?

Változó	Kategória	igen, pénzt	igen, élelmiszert	igen, ruhát vagy bútort	igen, egyéb módon	soha nem adományozok
Nem	férfi	44	6	24	6	20
	nő	40	17	30	6	7
Korcsoport	18-44 év	35	6	42	-	17
	45-59 év	47	20	13	13	7
	60 év és idősebb	49	16	14	9	12
Iskolai végzettség	Nincs érettségije	22	8	54	6	10
	Érettségizett	43	16	13	5	23
	Diplomás	57	10	28	3	2

százalékos megoszlás

A kérdőívre válaszoló fehérváriak 45 százaléka saját maga intézi az adományozást. 2013-ban ugyanez az arány még csak 15 százalék volt. Az adományozó szervezeteket korábban még a lakosság 60 százaléka vette igénybe, 2015-ben viszont ez az arány lecsökkent 35 százalékra. Ismerősök közreműködésével a válaszadók 8-8 százaléka intézte az adományozást mindkét vizsgált évben.

Milyen módon szokta intézni az adományozást?

százalékos megoszlás

Háttérváltozókkal összevetve a kérdést megállapítható, hogy a férfiakra jellemzőbb, hogy

adományozó szervezeteket vesznek igénybe jótékonykodás céljából, míg ismerősök közreműködése segítségével inkább a nők adományoznak. Az idősebbekre jóval jellemzőbb, hogy saját maguk intézik az adományozást, a 60 évnél idősebb válaszadók 55 százaléka nyilatkozta, hogy maga intézi az adományozást. Ugyanez mondható el az érettségivel nem rendelkező válaszadókról is, akiknél 66 százalék nyilatkozta ezt. A különböző szervezetek leginkább az érettségizettek körében dominálnak leginkább, ami az adományozás intézésének módját illeti.

Milyen módon szokta intézni az adományozást?

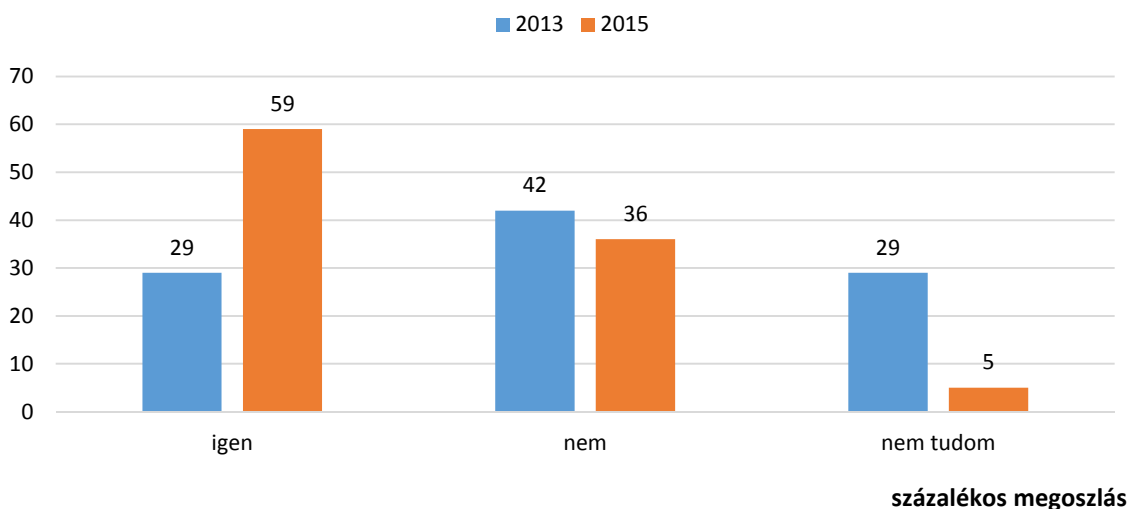
1. saját magam, hogy biztos legyek benne oda jut, ahova szánom
2. különböző adományozó szervezeteken keresztül intézem
3. ismerős közreműködésével
4. mindig más módon

Változó	Kategória	1.	2.	3.	4.
Nem	Férfi	46	43	1	10
	Nő	43	30	12	15
Korcsoport	18-44 év	42	35	8	15
	45-59 év	36	40	7	17
	60 év és idősebb	55	33	8	4
Iskolai végzettség	Nincs érettségije	66	16	9	9
	Érettségizett	28	46	13	13
	Diplomás	48	38	2	12

százalékos megoszlás

Abban a kérdésben, hogy adományozna-e a helyi szociális célú civil szervezeteknek, 2013-hoz képest 2015-ben jelentősen eltérő válaszok érkeztek. Míg a korábbi vizsgálat során a lakosság harmada gondolta úgy, hogy igen, 42 százaléka ellenben azt nyilatkozta, hogy nem adományozna ilyen típusú szervezeteknek, addig 2015-ben már 59 százalékuk adományozna szociális célú szervezetnek, és csupán 36 százalékuk nyilatkozta ennek ellenkezőjét. A bizonytalanok aránya 29 százalékról 5 százalékra csökkent.

A jövőben adományozna-e helyi, szociális célú szervezeteknek?

Részletesen vizsgálva inkább a nők azok, akik szívesen tennének felajánlást ilyen formán, valamint a középkorosztály tagjai. Iskolai végzettség szerint, pedig minél alacsonyabb az végzettségük, annál magasabb arányban nyilatkozták azt, hogy igen, adományoznának szociális célú civil szervezeteknek.

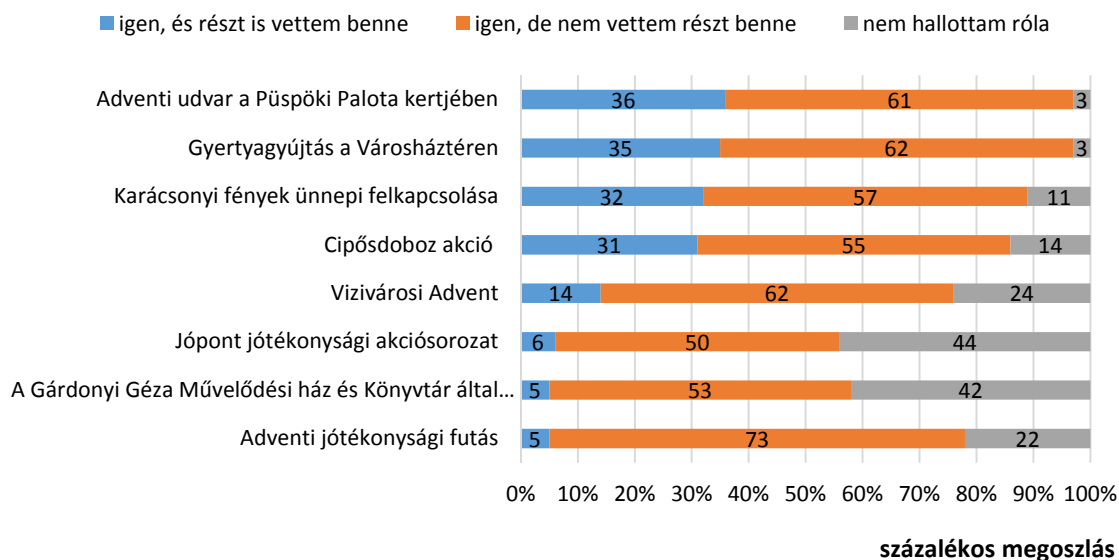
A jövőben adományozna-e a helyi szociális célú civil szervezeteknek?

Változó	Kategória	igen	nem	nem tudom
Nem	Férfi	47	48	5
	Nő	71	24	5
Korcsoport	18-44 év	58	42	-
	45-59 év	67	27	6
	60 év és idősebb	56	32	12
Iskolai végzettség	Nincs érettségije	49	49	2
	Érettségizett	53	40	7
	Diplomás	81	15	4

százalékos megoszlás

Végezetül néhány jótékonyági kezdeményezésről, közösségi programról kérdeztük a lakosokat, hogy hallottak-e róluk, esetleg részt vettek-e a programokon. Ahogy azt az alábbi ábrán is látni lehet, a legtöbben a Püspöki Palota kertjében berendezett Adventi udvart látogatták meg, valamint a közös gyertyagyújtáson vettek részt a Városháztéren, de a karácsonyi fények ünnepi felkapcsolása és a Cipősdoboz akció is sok embert mozgatott meg. A programok többségéről hallottak a lakosok, mindegyik esetében több, mint 50 százalék azok aránya, akik hallottak ugyan a programról, kezdeményezésről, de nem vettek részt rajta.

Hallott-e az alábbi kezdeményezésekről?

Az alábbi táblázatban azoknak az adatoknak az összegzése látható, amelyek azt mutatják meg, hogy az egyes társadalmi csoportok mely programokon, illetve kezdeményezéseken vettek részt. A Cipősdoboz akcióban főként nők, a fiatalabb korosztályok, valamint az érettségivel rendelkező lakosok vettek részt. A Városháztéren tartott gyertyagyújtásra szintén ezek a csoportok vettek jellemzőbben részt. A karácsonyi fények ünnepi felkapcsolása szintén inkább a nőket vonzotta, ám ez a program a fiatalabbak mellett a 60 évnél idősebbeket is részvételre sarkallta, illetve az érettségizettek mellett a diplomások 42 százaléka is kilátogatott erre a programra. A Püspöki Palota kertjében berendezett Adventi udvart a nők 44 százaléka, a 18-44 évesek 42 százaléka, és a 60 évnél idősebbek 40 százaléka, valamint az érettségizettek 44 százaléka látogatta meg.

Hallott-e az alábbi kezdeményezésekről?

1. Cipősdoboz akció
2. Adventi jótékonyági futás
3. Vizivárosi Advent
4. Gyertyagyújtás a Városháztéren
5. Karácsonyi fények ünnepi felkapcsolása
6. A Gárdonyi Géza Művelődési ház és Könyvtár által szervezett Jótékonyági összefogás
7. Adventi udvar a Püspöki Palota kertjében
8. Jópont jótékonyági akciósorozat

Változó	Kategória	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Nem	férfi	21	1	18	25	23	1	28	1
	nő	39	6	9	45	39	9	44	9
Korcsoport	18-44 év	42	-	17	42	35	-	42	
	45-59 év	22	10	16	22	22	16	22	12
	60 év és idősebb	21	7	5	36	34	5	40	9
Iskolai végzettség	Nincs érettségije	24	4	8	14	14	4	24	6
	Érettségizett	38	4	21	43	35	2	44	3
	Diplomás	26	7	8	42	42	10	34	7

igen válaszok százalékos megoszlása

Demográfiai megoszlás

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	46	100
	Nő	54	
Korcsoport	18-44 év	47	100
	45-59 év	25	
	60 év és idősebb	28	
Iskolai végzettség	Nincs érettségije	25	100
	Érettségizett	44	
	Diplomás	31	